

Grafika

Wyróżniającą ocenę jakości kształcenia na kierunku „grafika” otrzymał Wydział Grafiki Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

Wyróżniającą ocenę jakości kształcenia na kierunku „grafika”, prowadzonym na poziomie stacjonarnych jednolitych studiów magisterskich oraz niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia na **Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu**, uzasadnia spełnienie wymagań kadrowych, programowych i organizacyjnych w stopniu znacznie przekraczającym obowiązujące standardy do prowadzenia studiów na tym kierunku.

Kierunek ten wyróżnia się wysokim poziomem i wzorową organizacją prowadzonej działalności dydaktycznej i naukowej, bardzo dobrą bazą materialną, zakresem i charakterem współpracy międzynarodowej oraz kadrą wybitnych artystów grafików o światowym rozgłosie. Studentom oferuje się udział w studiach i programach międzynarodowych oraz samodzielne kształtowanie indywidualnego toku studiów. Duży rozgłos zyskiwały sukcesy absolwentów wrocławskiego Wydziału Grafiki w konkursach o nagrodę Prezydenta RP za najlepszą pracę dyplomową w dziedzinie sztuk pięknych, jak i użytkowych. Równie głośne były tzw. Paszporty Polityki, które nie omijały wychowanków wrocławskiej Uczelni.

Wydział, na którym prowadzony jest kierunek „grafika”, posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego sztuki, jak też prawo prowadzenia postępowań o nadanie tytułu naukowego profesora sztuk plastycznych.

Kadra artystyczno-naukowa

Zespół nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Grafiki ASP we Wrocławiu należy do najwybitniejszych w kraju. Nestorzy tworzyli przed laty tzw. Wrocławską Szkołę Grafiki, która wyróżniała się jakością artystyczną i niebanalnym ładunkiem treści. Precyzyjnie prowadzona polityka personalna sprawiła, że wśród kadry naukowo-dydaktycznej są dziś ludzie zdecydowani kontynuować tradycje współczesnymi środkami, a zarazem otwierać nowe cele, które pozwolą następcom pozostawać w europejskiej czołówce. Istotną cechą tego zespołu jest świadomość korzyści wynoszonej ze współistnienia grafiki warsztatowej i projektowej. Kiedy po zmianie systemu politycznego gorsety odgórnych decyzji zmalały, większość uczelni artystycznych dynamicznie rozwijała „prokapitalistyczną” grafikę projektową, która rzeczywiście stawała się potrzebna w służbie rynkowej reklamy.

ASP w Wrocławiu zdecydowała się wówczas dowartościować grafikę warsztatową. Wielkim nakładem sił i środków zbudowano zaplecze techniczne, jakiego wówczas nie miała chyba żadna uczelnia w Europie.

Stworzono przykład, do którego teraz dążą inne szkoły. Ta decyzja okazała się wyjątkowo trafna. Wszystkie specjalności i specjalizacje związane z prowadzonym kierunkiem zanotowały wzrost jakości kształcenia. Warto jeszcze dodać, że wcześniejszy dorobek predestynował szkołę do zajęcia wysokiej pozycji wśród jednostek kształcących artystów, ale dopiero ów krok przyczynił się zasadniczo do przełamania „syndromu szkoły zawodowej”, czyniąc z Uczelni pełnowartościową Akademię Sztuk Pięknych.

Według przyjętych po wojnie norm w Polsce miały istnieć tylko dwie ASP, pozostałe szkoły artystyczne musiały przyjąć zawodowe specjalizacje, traktując kreację artystyczną wyłącznie jako narzędzie ogólnego rozwoju studenta. Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych we Wrocławiu przydzielono specjalizację „ceramika i szkło” – która natychmiast wymknęła się ograniczeniom tzw. sztuki normatywnej, czyniąc z Wydziału Sztuki i Ceramiki jedno z najważniejszych centrów sztuki współczesnej w Europie.

Wizjonerski wybór Wydział zawdzięcza ówczesnemu Rektorowi prof. Zbigniewowi Horbowemu, wybitnemu projektantowi szkła artystycznego. To za jego kadencji podjęto śmiałą decyzję o wynajęciu na długi czas zrujnowanego skrzydła budynku Akademii, zyskując środki na adaptację innych pomieszczeń – właśnie tych, w których ulokowano prężny Wydział Grafiki. Wśród ojców sukcesu należy wymienić przynajmniej kilka nazwisk, bez których pojęcie „Grafika Wroclawska” nie istnieje:

- Prof. **Jan Jaromir Aleksion**, cieszący się ogólnopolskim prestiżem autor plakatów teatralnych, obrazów i rysunków, których jakość sprawia, że są stałą ozdobą gmachu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego; juror najpoważniejszych konkursów artystycznych, włącznie z Międzynarodowym Biennale Plakatu w Warszawie. Znany w świecie członek Kwartetu Graficznego (Czerniawski, Sawka, Stankiewicz, Aleksion). Jego prace pokazywano na kilkudziesięciu wystawach w kraju i za granicą. Przez wiele lat był profesorem gościnnym w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.
- Prof. **Eugeniusz Get-Stankiewicz** jest osobowością równie wybitną, co pracowitą i niebanalną. Jego charakterystyczne grafiki, rysunki, plakaty, projekty wydawnictw, collages, jak i rzeźby czy artystyczne instalacje, zjednują mu admiratorów we wszystkich środowiskach. Władze Wrocławia po pożarze Kościoła Garnizonowego odbudowały leżący nieopodal gotycki domek i mianowały go Domem Miedziorytnika, prof. Get-Stankiewicza czyniąc jedynym jego gospodarzem. Prof. Eugeniusz Get-Stankiewicz jest znany ze znakomitych miedziorytów – stąd wywiódł się pomysł władz miasta dot. Domu Miedziorytnika, który jest dziś atrakcją, ale i miejscem edukacji artystycznej. Prof. Get-Stankiewicz programowo odcina się od działań promocyjnych uważając, że to co robi jest wystarczająco wymowne. Dlatego trudno znaleźć materiały dotyczące ilości wystaw, nagród, czy tym podobnych obiektywnych mierników dorobku. Trzeba jednak pamiętać, że jest to jedna z najważniejszych postaci sztuki naszych czasów.
- Prof. **Eugeniusz Smoliński** w zespole naukowo-dydaktycznym reprezentuje nurt sztuki racjonalnej. Nie stroni od intelektualnych prowokacji, bliskich paradoksalnym propozycjom prof. Michała Jędrzejewskiego z tamtejszego Wydziału Architektury Wnętrz i Wzornictwa. Uprawia rysunek, malarstwo i grafikę projektową. Znakomite, frapujące prace wystawia rzadko, choć ich jakość zasługuje na wielką popularność.
- Prof. **Ludwik Żelaźniewicz** jest znanym grafikiem projektantem, dziekanem Wydziału Grafiki, zajmuje się rysunkiem, projektowaniem druków, współpracuje z wydawnictwami książkowymi i instytucjami kultury. Aktywnie uczestniczy w wystawach, konkursach i prezentacjach sztuki unikatowej i powielanej.
- Prof. **Andrzej Basaj** to jeden z filarów obecnej ekipy utożsamianej z Wrocławską Szkołą Grafiki. Mistrz linorytu kolorowego i technik metalowych, osiągnąwszy wszystkie możliwe zaszczyty, podjął skuteczną artystycznie próbę podporządkowania narzędzi cyfrowych swojej wyobraźni. Na ogół twórcy ulegają nieogarnionym możliwościom komputerów i programów - prof. Basaj, jako jeden z nielicznych, traktuje binarne narzędzia tak samo jak tradycyjne, dzięki czemu kontynuuje twórczość, nie tracąc wypracowanej, atrakcyjnej osobowości. Autor setek grafik, kilkudziesięciu wystaw indywidualnych w najlepszych galeriach w kraju i za granicą, laureat wielu konkursów plastycznych, jeden z czołowych artystów grafików warsztatowych w tej części Europy.
- Prof. **Paweł Frąckiewicz** jest mistrzem litografii. Odbił „pielgrzymki” do głównych dziś źródeł druku płaskiego, tj. do Bratysławy i do Albuquerque w USA. Autor 25 wystaw indywidualnych w kraju i za granicą, laureat, m.in. Nagrody Prezydenta Miasta Pilzna (Czechy), III Nagrody w prestiżowym konkursie im. Józefa Gielniaka

w Jeleniej Górze, III Nagrody w Biennale Sztuki Młodych we Wrocławiu. Stypendysta Departamentu Stanu USA w Tamarind University i Ministra Kultury i Sztuki Republiki Słowacji. Jest szefem Komitetu Organizacyjnego cyklicznego Międzynarodowego Konkursu Rysunku we Wrocławiu.

- Prof. **Jacek Szewczyk** przez dwie kadencje był prorektorem ds. artystycznych, badawczych i naukowych, a obecnie kieruje Uczelnią jako Rektor. Mistrz akwaforty i wyobraźni, mimo ogromnych obciążeń administracyjnych nadal aktywny artystycznie, wystawia chętnie i często, otwarty na współpracę międzynarodową, stworzył rodzaj pomostu wrocławskiej ASP do Szwecji, gdzie często bywa w celach artystycznych. Wielokrotny juror międzynarodowych konkursów artystycznych. Laureat wielu nagród i wyróżnień. Jego prace znajdują się w takich zbiorach publicznych jak Biblioteka Narodowa w Warszawie, Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu, Gabinet Rycin PAN w Krakowie, Boras Kunstmuseum (Szwecja), Norrbottens Lans Landsting (Szwecja), Grafikens Hus Mariefred (Szwecja), Falun, Lulea i Botkyrka Kommun (Szwecja).
- Prof. **Przemysław Tyszkiewicz** specjalizuje się w miedziorycie, akwafortcie i podobnych technikach metalowych. Wielkoformatowe druki robią wrażenie na wystawach i konkursach, których prof. Frąckiewicz brał udział. Zdobył, m.in. II nagrodę na Przeglądzie Grafiki we Wrocławiu, I nagrodę w konkursie im. Daniela Chodowieckiego utworzonym przez Berlińską Fundację Güntera Grassa, nagrodę specjalną w Międzynarodowym Biennale Grafiki im. M. Pruzi. Oprócz zbiorów publicznych (np. Urząd Miasta Wrocławia) jego prace są kolekcjach prywatnych tak znamienitych osób, jak Vaclav Havel, Jacques Chirac, Gerhard Schröder czy zmarły już Jan Nowak Jeziorański. Prof. Tyszkiewicz jest prezesem Fundacji im. Eugeniusza Gepperta, która powstała dla promocji młodej sztuki.
- Adiunkt **Christopher Nowicki** to Amerykanin, który po studiach w University of Toledo i University of Washington, mając spore doświadczenie pedagogiczne w uczelniach amerykańskich, w 1994 roku przybył do Wrocławia i już tu pozostał. Prowadzi Pracownię Serigrafii, ale ma olbrzymią biegłość także w innych technikach graficznych, od mezzotinty po litografię. Gościnnie prowadził zajęcia w Szwecji i na Litwie. Aktywny artysta, uczestnik niezliczonej ilości wystaw i konkursów, nie dbający o rejestrację sukcesów - co jest częste na wrocławskim Wydziale Grafiki.
- Prof. **Wiesław Gołuch** jest kierownikiem Katedry Sztuki Mediów. Grafik projektant, wychowanek prof. Macieja Urbańca, kontynuator Polskiej Szkoły Plakatu. Autor setek dzieł graficznych prezentowanych na całym świecie, laureat wielu konkursów, m.in. I nagrody na Najlepszy Plakat Wrocławia, II nagrody na Międzynarodowym Biennale Plakatu w Lahti (Finlandia), Nagrody „Solidarności” na IX Biennale Plakatu Polskiego w Katowicach, I nagrody w konkursie czasopisma Art&Business, I nagrody na plakat Wystawy Jubileuszowej Związku Polskich Artystów Plastyków, itd. Jest autorem kształtu graficznego wydawanego w ASP czasopisma FORMAT, redaktor graficzny periodyku PRASA POLSKA. Jak większość pracowników Uczelni, aktywny uczestnik niezależnego ruchu kulturalnego w latach 1982 – 1989.
- Prof. **Ryszard Jędroś** prowadzi zajęcia z elementarnych ćwiczeń dotyczących świadomego korzystania ze środków ekspresji plastycznej tzw. Wiedzy o Działaniach i Strukturach Wizualnych, a jednocześnie wykorzystując, współczesne narzędzia cyfrowe kieruje Pracownią Inwentyki i Kreacji Wizualnej. Jako wychowanek prof. Aleksyuna posiada gruntowne przygotowanie w zakresie tzw. sztuki czystej i projektowej, ale dzięki nowym narzędziom umożliwia studentom uczestnictwo w swoistej kreacji bez granic. Zdobyte umiejętności pozwalają im wymieniać idee z całym światem. Sam artysta produkuje instalacje, używając projektorów

multimedialnych, fotografii, kamer, monitorów, komputerów, itp. narzędzi, tworząc magiczny świat poetyckich asocjacji, które dzięki łączom internetowym są gotowe do przesłania w dowolny zakątek świata.

- Adiunkt dr hab. **Anna Janusz-Strzyż** jest kolejną osobą, która zna wszystkie tajemnice sztuk graficznych. Trudne i skomplikowane techniki metalowe w jej rękach zdają się być łatwe i przyjemne. Uczestniczka ponad 60 wystaw, dwukrotna stypendystka konkursu im. Tadeusza Kulisiewicza, laureatka nagrody Międzynarodowego Biennale Grafiki w Technikach Metalowych (Lubin), zdobywczyni medalu w Międzynarodowym Biennale Małej Formy Graficznej w Ostrowie Wielkopolskim – to tylko nieliczne dowody jej talentu.

Działalność międzynarodowa

Rutynowa wymiana studentów w ramach europejskich programów Sokrates-Erasmus we wrocławskiej ASP wzbogacona jest o kilka umów bilateralnych zawartych z uczelniami pozaeuropejskimi (Indie, Izrael, Korea, Kanada, Turcja, USA). Studenci w ramach wymiany nie płacą czesnego, a Uczelnia finansuje im koszt podróży. Zaliczenia odbywają się w ramach uznawalności punktacji ECTS.

Oto nazwy miast, z którymi wymiana studentów w ramach programów Sokrates-Erasmus jest najintensywniejsza – RFN: Brunzwik, Halle, Hildesheim, Koblenca, Lipsk, Monachium, Stuttgart; Austria: Linz; Finlandia: Helsinki, Vantaa; Hiszpania: Bilbao; Belgia: Gandawa, Liege; Holandia: Enschede; Włochy: Mediolan; Francja: Amiens, Bourges, Orlean, Sztrasburg; Grecja: Saloniki; Wielka Brytania: Edynburg; Portugalia: Porto; Łotwa: Ryga; Litwa: Kowno, Wilno; Czechy: Liberec; Słowacja: Bańska Bystrzyca; etc.

Kadra naukowo-dydaktyczna aktywnie uczestniczy we wszystkich ważniejszych wydarzeniach artystycznych, zdobywając uznanie w formie nagród i wyróżnień. Wymienione w poprzednim rozdziale przykłady trzeba uzupełnić o cały szereg zrealizowanych wspólnie projektów, jak wykłady i odczyty nt. podobieństw i różnic systemów edukacji artystycznej, wspólnych wystaw, plenerów i warsztatów artystycznych, podejmowania funkcji profesorów wizytujących w takich od dziesiątków lat partnerskich ośrodkach, jak Brunzwik w Niemczech czy Falun w Szwecji.

Nie wolno pominąć spektakularnych medialnie przedsięwzięć, jakimi są doktoraty *honoris causa*, które uczelnia nadała dotychczas tak znanym osobom jak światowej sławy malarz Balthus (wł. Balthasar Klossowski de Rola), wybitny malarz polski Stanisław Rodziński, brytyjski marszand z Edynburga i przyjaciel naszego kraju Richard Demarco, znany w świecie ekspresjonista niemiecki Markus Lüpertz i jeden z najwybitniejszych poetów Tadeusz Różewicz.

Uczelnia jest członkiem elitarniej *Association for Independent Art and Design Schools*.